

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 25 maart 2021

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Luk Lemmens

Telefoon: 03 240 52 65

Agenda nr. 1/4

Erratum. Erediensten. Antwerpen. Islamitische gemeenschap Antwerpen Islamic Association. Budget 2021. Afkeuring. Goedkeuring.

1. Bevoegdheid

Krachtens artikel 48 juncto artikel 272 van het Decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, neemt de provincieraad akte van het budget als het past in het goedgekeurde meerjarenplan.

Krachtens artikel 49 juncto artikel 272 van het Decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, is de provincieraad bevoegd om zich uit te spreken over de goedkeuring van het budget indien dit niet past in het goedgekeurde meerjarenplan.

Luidens artikel 47 juncto artikel 272 worden de budgetten na het advies van het erkend representatief orgaan jaarlijks voor 1 oktober bij de provincieoverheid ingediend (...). De provincieraad spreekt zich over het budget uit binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat op de dag na het inkomen van het budget bij de provincieoverheid (...).

2. Juridische context

Luidens art. 46 juncto art. 272 stelt het comité jaarlijks op basis van het meerjarenplan het budget van de islamitische gemeenschap voor het volgende boekjaar vast. Het budget bestaat uit een investeringsbudget en een exploitatiebudget.

Luidens artikel 249 wordt het comité bijeengeroepen door de voorzitter met vermelding van plaats, dag, tijdstip en agenda. De voorzitter roept het comité op per brief of per elektronische drager ten minste acht kalenderdagen voor de dag van de vergadering.

Artikel 251 bevat de verbodsbepalingen om deel te nemen aan de bespreking en de stemming, en is restrictief te interpreteren.

Het besluit van de Vlaamse regering van 30 september 2005 houdende vaststelling van de criteria voor de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen van de erkende erediensten, bepaalt in art. 2 de criteria voor erkenning, waarbij onder §2, 3° de gegevens over het gebouw dat binnen de gebiedsomschrijving bestemd is voor de uitoefening van de eredienst dienen

verstrekt te worden. Eén van de gevraagde zaken betreft de aard van het beschikkingsrecht (sub b).

Luidens artikel 2, §2, 8° van hetzelfde besluit moet telkens bij het indienen van het budget een verslag gevoegd worden over de concrete toepassing van de betrokkenheid van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap bij het geheel van de lokale gemeenschap.

3. Feitelijke context en verantwoording

In vergadering van 20 februari 2020 heeft uw raad het meerjarenplan 2020-2025 van de islamitische gemeenschap Antwerpen Islamic Association te Antwerpen goedgekeurd zonder boekhoudkundig-technische opmerkingen ter zake. Dit meerjarenplan voorzag in een toelage van de provincie Antwerpen voor de exploitatie van 20.910,00 EUR voor het jaar 2021.

In dezelfde vergadering nam uw raad akte van het budget 2020.

Aan het provinciebestuur werden notulen overgemaakt vanwege het comité van de islamitische gemeenschap Antwerpen Islamic Association betreffende de vaststelling van het budget 2021 in vergadering van 7 januari 2021.

Het budget 2021 kan als volgt worden samengevat:

Exploitatie	Ontvangsten	13.940,00 EUR
	Uitgaven	34.850,00 EUR
	Voor financiering	-20.910,00 EUR
	Financiering	0,00 EUR
	Voor overboeking	-20.910,00 EUR
	Overboeking	0,00 EUR
	Eigen dienstjaar	-20.910,00 EUR
	Gecor. Expl. Rek. n-2	296,03 EUR
	Gecor. Expl. Budget n-1	-2.144,27 EUR
	Voor toelage	-18.469,70 EUR
	Gewone toelage	18.469,70 EUR
	Achterstal. toelage	0,00 EUR
	Saldo	0,00 EUR
	Toelage	18.469,70 EUR

Er zijn in 2021 geen investeringsontvangsten noch investeringsuitgaven.

Het budget 2021 vergeleken met het meerjarenplan 2020-2025 voor wat betreft de voorziene subsidie voor 2021:

Voorziene subsidie in het meerjarenplan	20.910,00 EUR
Gevraagde provinciale subsidie budget 2021	18.469,70 EUR
Verschil	2.440,30 EUR

Het ingediende budget valt aldus binnen het goedgekeurde meerjarenplan. De provincieraad dient *normaliter* aldus enkel akte te nemen van het ingediende budget 2021.

Met zijn brief van 6 februari 2020 had de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur (Bart Somers) medegedeeld dat hij de procedure tot opheffing van de erkenning van voormelde Pakistaanse islamitische geloofsgemeenschap was

gestart. In voormelde brief verzocht hij de provinciale overheid om hem binnen de zestig dagen een advies met betrekking tot die eventuele opheffing van de erkenning mede te delen.

In zitting van 26 maart 2020 heeft de deputatie beslist om:

1. vooralsnog een ongunstig advies te verlenen met betrekking tot de eventuele opheffing van de erkenning van voormelde islamitische geloofsgemeenschap;
2. de Vlaamse minister te verzoeken om eerst een bijzondere commissaris aan te stellen opdat rechtsgeldige verkiezingen voor het comité van deze islamitische geloofsgemeenschap georganiseerd worden conform de Vlaamse regelgeving;
3. dat deputatiebesluit ter bekrachtiging voor te leggen aan de eerstvolgende provincieraad.

Dit advies werd door de provincieraad bekrachtigd in zitting van 23 april 2020.

Hierbij werd aan uw raad meegedeeld dat:

- met besluit van 22 december 2007 van Vlaams minister Marino Keulen de Pakistaanse moskeevereniging Antwerpen Islamic Association als eerste islamitische geloofsgemeenschap in de provincie Antwerpen erkend werd;
- bij koninklijk besluit van 29 juni 2009 er 1 plaats van imam eerste in rang en 1 plaats van imam derde in rang bij de IG A.I.A. werd ingericht;
- op 30 juni 2011 de heer Muhammad ABDUL LATIF door het EMB werd aangesteld als imam eerste in rang bij de IG A.I.A. en sinds 1 juli 2011 hem een wedde ten laste van de Staat (FOD Justitie) werd toegekend;
- sedert 2014 de leden van de raad van bestuur van de IG en van de vzw verschillend zijn en dat dit al snel leidde tot conflicten wegens 'te grote inmenging' in de werking van de IG door de vzw. De ene na de andere klacht werd ingediend bij het Agentschap Binnenlands Bestuur.
- op 20 januari 2019 de VZW een algemene vergadering hield waarop (onder toezicht van een gerechtsdeurwaarder) met een grote meerderheid wordt gestemd om het contract van de erkende imam eerste in rang (Muhammad ABDUL LATIF) te beëindigen en om hem te vervangen door de heer Shahbaz Faheem BAIG, met wie de VZW een arbeidscontract had afgesloten. Op 28 januari 2019 besliste het comité om de procedure voor het beëindigen van het contract van de imam bij het EMB in gang te zetten. Na een grondig onderzoek heeft de Voorzitter van het EMB (de heer Mehmet ÜSTÜN) met brief van 27 juni 2019 aan het comité (aan de Voorzitter en aan alle leden betekend) medegedeeld dat de heer Muhammad ABDUL LATIF als bedienaar van de IG A.I.A. op post blijft en dat de vraag van 28 januari 2019 van het comité om een einde te stellen aan zijn functie wordt afgewezen. In het verdere verloop van 2019 intensifieert de VZW (voorzitter Ahmad NISAR en ondervoorzitter Zafar Iqbal BHINDER) haar hetze tegen imam Muhammad ABDUL LATIF, en lokt zelf door inschakeling van haar eigen contractuele imam (Shahbaz Faheem BAIG) tijdens de gebeden op een belangrijke feestdag rellen uit in de moskee, waarna zij zelfs de politie laten tussenkomen.
- in vergadering van 31 oktober 2019 de Raad van Bestuur van de VZW heeft beslist om aan de erkende imam (Muhammad ABDUL LATIF) de toegang tot het moskeegebouw te ontzeggen om redenen van orde, rust en veiligheid. Zij betekent deze beslissing per deurwaarder aan de imam. De vzw was hier echter niet voor bevoegd, de enige bevoegdheid die de VZW als eigenaar heeft, is de eventuele beslissing om haar gebouw niet meer ter beschikking te stellen van de IG voor de viering en de uitoefening van de islamitische eredienst. In dat geval beantwoordt de IG niet meer aan de

erkenning voorwaarden en is een opheffing van de erkenning onvermijdelijk.

- met brief van 6 december 2019 gedeputeerde Luk LEMMENS de Voorzitter van het EMB (de heer Mehmet ÜSTÜN) expliciet heeft verzocht om het comité van de IG te ontbinden en dat comité zelf (niet via verkiezingen) met de nodige (jongere) en andere capabele Nederlandstalige personen samen te stellen.
- met brief van 16 december 2019 gedeputeerde Luk LEMMENS de Minister van Justitie (de heer Koen GEENS) expliciet heeft verzocht om de VZW en bepaalde leden ervan grondig te laten doorlichten en screenen door zijn diensten.
- minister Somers besliste om de procedure tot opheffing van de erkenning van de IG A.I.A. te Antwerpen op te starten 'wegens het niet langer beantwoorden aan de erkenning-criteria'. De deputatie, hierin gevolgd door uw raad, gaf echter een negatief advies omdat een opheffing van de erkenning enkel in de kaart zou spelen van de vzw en verzocht om eerst een bijzondere commissaris aan te stellen opdat rechtsgeldige verkiezingen georganiseerd konden worden conform de Vlaamse regelgeving.

Dit advies van de provinciale overheid is, zoals trouwens ook de door de Vlaamse minister gevraagde adviezen van de drie andere betrokken overheden/publiekrechtelijke rechtspersonen (de stad Antwerpen, het Executief van de Moslims van België en het comité van de betrokken islamitische geloofsgemeenschap), niet bindend voor de Vlaamse minister.

Ondertussen zijn er nog enkele verzoeningspogingen geweest op initiatief van de Stad Antwerpen, dewelke echter geen gunstig resultaat hebben opgeleverd. De vzw, die destijds de aanvraag tot erkenning had ingediend, blijkt voorstander te zijn om de erkenning op te heffen.

De vzw heeft met brief van 14 juni 2020 de opzeg van de huurovereenkomst met betrekking tot de moskee Noor-UI-Haram, Van Kerckhovenstraat 87-89 te 2060 Antwerpen, betekend aan de erkende islamitische gemeenschap. De opzegtermijn bedroeg zes maanden, ingaande op 1 juli 2020 en eindigend op 31 december 2020. Tegen die laatste datum diende de islamitische gemeenschap het pand te verlaten, de eigen goederen mee te nemen, de sleutels te overhandigen, eventuele lopende contracten op te zeggen en de opname van de meterstanden te regelen voor overname, alsook een plaatsbeschrijving op te maken. Tevens werd de imam van de islamitische gemeenschap, de heer Muhammad Abdul Latif, de toegang tot de moskee geweigerd, niet enkel in zijn functie als imam, doch ook als gelovige.

Hierop spande de heer Muhammad Abdul Latif een rechtszaak aan tegen de vzw Antwerp Islamic Association bij de ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen. Met vonnis van de vijfde kamer van 5 november 2020, werd de dagvaarding nietig verklaard.

De vzw diende een verzoekschrift in bij de Vrederechter dat werd neergelegd ter griffie op 12 januari 2021. Het verzoekschrift strekt ertoe te horen voor recht dat de huuropzeg rechtsgeldig was en de islamitische gemeenschap te veroordelen tot onmiddellijke ontruiming van het pand, i.e. de moskee. Tot op heden is hieromtrent nog geen uitspraak.

De islamitische gemeenschap betwist deze huuropzeg met diverse brieven.

Aangezien de huuropzeg geacht wordt rechtsgeldig te zijn totdat er een andersluidende uitspraak van de (Vrede)rechter is, dient te worden vastgesteld dat de islamitische gemeenschap thans zowel in de praktijk als in rechte geen moskeegebouw meer ter beschikking heeft.

Door de islamitische gemeenschap werd op 7 februari 2021 klacht met burgerlijke partijstelling aan de onderzoeksrechter -krachtens art. 63 van de Wet op de Strafvordering- neergelegd bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, afdeling Antwerpen, tegen de vzw Antwerp Islamic Association wegens mogelijke schrijftvervalsing.

Voormelde problematiek werd op 9 februari 2021 besproken met afgevaardigden van de federale overheidsdienst Justitie, de Vlaamse overheid, de provinciale overheid en de Stad Antwerpen. Hieraan namen zowel kabinetsverantwoordelijken als ambtenaren aan deel. Tijdens dit overleg werd door alle partijen vastgesteld dat de islamitische gemeenschap Antwerpen Islamic Association inderdaad op dit moment geen moskee meer ter beschikking heeft. De vraag werd dan ook gesteld of er nog wel een 'erkende' islamitische gemeenschap is in rechte en in feite. Vastgesteld werd ook dat de islamitische gemeenschap reeds geruime tijd in gebreke blijft om geldig te vergaderen, verkiezingen te houden en notulen door te zenden.

Tevens werd het ontslag van drie bestuursleden van de islamitische gemeenschap geweigerd door het Executief van de Moslims van België.

Er is dus minstens sprake van een ernstige impasse.

De islamitische gemeenschap beschikt derhalve niet meer over een beschikkingsrecht m.b.t. de Moskee Noor-Ui-Haram en voldoet aldus niet meer aan de bepalingen van o.a. art. 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 30 september 2005 houdende vaststelling van de criteria voor de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen van de erkende erediensten.

Hoewel het enkel aan de Vlaamse regering toekomt om een besluit te treffen aangaande een eventuele opheffing van de erkenning, dient de provinciale overheid er als een goede huisvader op toe te zien dat de provinciale financiën goed beheerd worden.

- In het ingediende budget voor 2021 staan talloze budgetposten die betrekking hebben op het *gebouw van de eredienst* (uitgaven voor in totaal 24.800,00 EUR) terwijl er noch in rechte noch in feite een gebouw ter beschikking is op het moment van indiening van het budget.
- Verder is er een uitgavenpost voorzien voor het *houden van erediensten* (uitgaven voor in totaal 5.490,00 EUR, en inkomsten ten bedrage van 13.940,00 EUR) terwijl de erkende imam eerste in rang de toegang tot de moskee is ontzegd, hetgeen door het Executief van de Moslims van België ook wordt bevestigd. Er kan dan ook geen sprake zijn van het beoefenen van de eredienst in de zin van het eredienstendecreet en de uitvoeringsbesluiten. De inkomsten vanwege de gelovigen zullen dan ook eerder aan de vzw dan aan de islamitisch gemeenschap toekomen.
- Ook wat betreft het *bestuur van de eredienst* zelf (uitgaven voor in totaal 4.560,00 EUR) zijn er ernstige vragen en tekortkomingen aangezien zij niet meer functioneren zoals decretaal voorzien, i.e. onder andere het rechtsgeldig houden van vergaderingen, het opmaken en versturen van notulen, het houden van verkiezingen.

Hoewel het exploitatietekort binnen het goedgekeurde meerjarenplan blijft, is het duidelijk dat talloze uitgaven en zelf inkomsten (o.a. van de eredienst) manifest onjuist zijn.

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's):

SDG: 10

Ongelijkheid verminderen: dring ongelijkheid in en tussen landen terug

SDG-Subdoelstelling: 10.2

Tegen 2030 de sociale, economische en politieke inclusie van iedereen mogelijk maken en bevorderen, ongeacht leeftijd, geslacht, handicap, ras, etniciteit, herkomst, godsdienst of economische of andere status.

4. Procedurele vormvereisten

Het budget 2021 werd aangetekend ontvangen op 18 februari 2021.

Luidens de art. 47 en 50, eerste lid van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten, zijn de budgetten en de wijzigingen onderworpen aan het advies van het erkend representatief orgaan, in casu het Executief van de Moslims van België.

Dit advies werd verstrekt op 10 februari 2021 en ontvangen door de provincieoverheid op 18 februari 2021.

Luidens artikel 249 wordt het comité bijeengeroepen door de voorzitter met vermelding van plaats, dag, tijdstip en agenda. De voorzitter roept het comité op per brief of per elektronische drager ten minste acht kalenderdagen voor de dag van de vergadering. Uit gevoerde elektronische briefwisseling blijkt echter dat twee leden van het comité niet werden uitgenodigd voor de vergadering van 7 januari 2021, zitting waarin het budget 2021 werd vastgesteld. De door de waarnemend secretaris aangehaalde argumentatie in zijn repliek waarbij wordt gesteld dat beide niet-uitgenodigde leden niet mochten deelnemen aan de zitting wegens belangenvermenging, mist elke juridische grond aangezien de (verbods)bepalingen van artikel 251 restrictief dienen geïnterpreteerd te worden. Er valt niet in te zien welke potentiële belangenvermenging er zich kan voordoen die aan de bepalingen van voormeld artikel voldoet. Een louter vermoeden dat beide leden zich in het nadeel van de Islamitische Gemeenschap zouden opstellen, is eveneens absoluut geen reden om hen niet uit te nodigen.

Daarenboven doet de toepassing van voormelde verbodsbepalingen zich steeds voor op het niveau van een agendapunt en niet op het niveau van een hele zitting, zelfs al bevat deze slechts één agendapunt. Zelfs indien zou vaststaan dat een bepaalde verbodsbepaling van toepassing zou zijn, dan nog dient het betrokken lid op de hoogte gebracht te worden van de vergadering met de melding dat er een potentiële of vastgestelde decretaal verboden belangenvermenging zou zijn. Dit is de basis van de democratische rechten van verkozen leden in een publiekrechtelijke organisatie. Immers, in voorkomend geval zou het betrokken lid van het comité hiertegen verzet kunnen aantekenen, een recht wat in dit concrete geval aan beide leden is ontzegd.

Derhalve kan niet anders dan worden vastgesteld dat de vergadering van het comité van de Islamitische Gemeenschap Antwerpen Islamic Association van 7 januari 2021 niet rechtsgeldig is bijeengeroepen en de beslissing inzake de vaststelling van het budget voor 2021 dan ook onwettig is. Het ingediende budget is derhalve onontvankelijk.

Luidens art. 2, §2, 8°, b) van het besluit van de Vlaamse regering van 30 september 2005 houdende vaststelling van de criteria voor de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen van de erkende erediensten, dient bij het indienen van het jaarlijks budget een verslag gevoegd worden over de concrete toepassing van de betrokkenheid van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap bij het geheel van de lokale gemeenschap.

Dit verslag ontbreekt, zodat het ingediende budget onvolledig is en derhalve onontvankelijk.

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 4 maart 2021.

5. Financiële aspecten

BBC: Actieplan: Interne werking DREM 2020-2025 - Actie: DEG Interne werking.

Een budget ten belope van 20.910,00 EUR ten voordele van de islamitische gemeenschap Antwerpen Islamic Association te Antwerpen werd voorzien in het provinciale meerjarenplan 2020-2025 op boekhoudsleutel 2021/64902000/0790 - Niet-nominatieve subsidies/Erediensten (Bijdrage in het tekort van de gewone begroting van de kerkfabrieken van de erkende erediensten (W)), ramingsnummer MJP000036, van het budget 2021.

BESLUIT:

Artikel 1: Het door de voorzitter van de islamitische gemeenschap Antwerpen Islamic Association ingediende budget voor 2021 wordt onontvankelijk verklaard aangezien:

1° de vergadering van 7 januari 2021 waarop het budget 2021 werd vastgesteld niet rechtsgeldig is bijeengeroepen en

2° het verslag over de concrete toepassing van de betrokkenheid van de plaatselijke kerk- of geloofsgemeenschap bij het geheel van de lokale gemeenschap ontbreekt en dus onvolledig is.

Artikel 2: Het door de voorzitter ingediende budget voor 2021 bevat tevens manifest onjuiste ontvangsten en dito uitgaven en mist derhalve elke inhoudelijke grond om er akte van te nemen.

Artikel 3: De provincieraad keurt het budget voor 2021 van de islamitische gemeenschap Antwerpen Islamic Association te Antwerpen derhalve niet goed.